

Er tiden inde til en naturbeskyttelsesreform?

Lasse Baaner
lb@ifro.ku.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

LIV.

Forslag til Lov

om

Naturfredning m. m.

(Fremsat i Folketinget den 17. Januar 1916 af Justitsminister Zahle.)

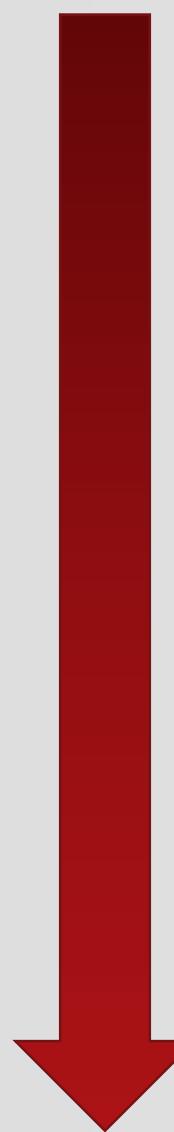
§ 1.

For København, Frederiksberg, hver Købstad og hver Amtsraadskreds udnævnes af Justitsministeren en Fredningskommissær, hvis Opgave er at sørge for Fredning af, uhindret Adgang til eller Udsigt over saadanne i vedkommende By eller Amtsraads-kreds liggende Steder eller Bygninger, som det af landskabelige, naturhistoriske, his-toriske, kunstneriske eller arkitektoniske Hensyn eller af Hensyn til Befolkningens Friluftsliv er af væsentlig Betydning for Almenheden at bevare, have Adgang til eller Udsigt over.

Fredningskommissæren udnævnes for 4 Aar ad Gangen. Endvidere udnævner

Bemærkninger til forans

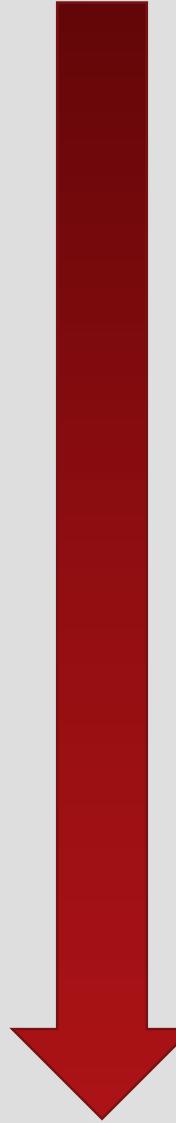
Interessen for at bevare og værne om vort Lands ejendommelige Naturskønhed og sikre Almenheden den lettest mulige Adgang til smukke og ejendommelige Landskaber har i de senere Aar været i rask Vækst. I Aaret 1905 blev der af 3 naturvidenskabelige Foreninger, Dansk naturhistorisk Forening, Dansk botanisk Forening og Dansk geologisk Forening, nedsat et Udvalg for Naturfredning, der ved Indstillinger til og Forhandlinger med Staten, Kommuner og private har opnaaet smukke Resultater i Retning af Fredning af forskellige ejendommelige Dele af Landet, og i Aaret 1911 er der dannet en Forening for Naturfredning, hvis Formaal væsentlig er rettet paa lignende Opgaver, og ogsaa denne Forening skal være en udvalg.

- 1917: Naturfredningsloven**
- 1982: Vandløbsloven**
- 1989: Skovloven**
- 1992: Naturbeskyttelsesloven**
- 1992: Habitatdirektivet**
- 2000: Vandrammedirektivet**
- 2004: Miljøansvarsdirektivet**
- 2008: Havstrategidirektivet**

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

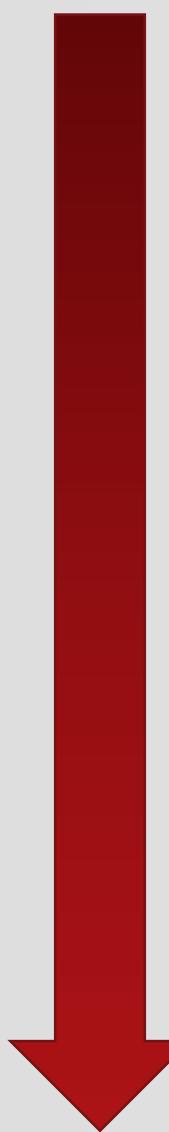
1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

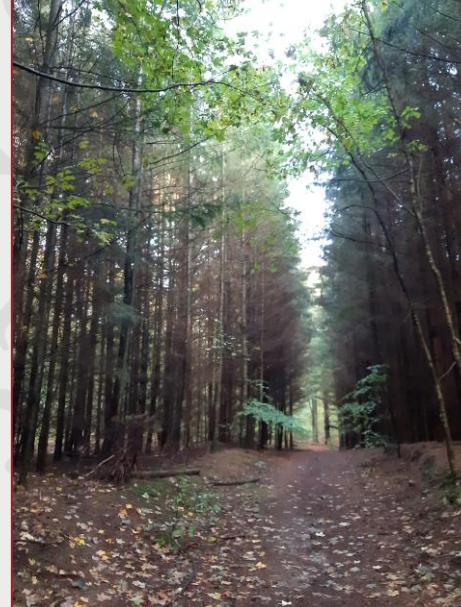
2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF

af 21. maj 1992

om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvigl⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Bevaring, beskyttelse og forbedring af kvaliteten af miljøet, herunder bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, er et yderst vigtigt mål af almen interesse, som Fællesskabet følger, og som er anført i Traktatens artikel 130 R;

Fællesskabets handlingsprogram på miljøområdet (1987-1992)⁽⁴⁾ indeholder bestemmelser om bevaring af naturen og naturressourcerne;

da hovedformålet med dette direktiv er at fremme opretholdelsen af den biologiske diversitet under hensyntagen til økonomiske, sociale, kulturelle og regionale behov, bidrager det til en bæredygtig udvikling, hvilket er det overordnede mål; for at opretholde denne biologiske diversitet er det i visse tilfælde nødvendigt at opretholde eller endog at fremme udfoldelsen af menneskelige aktiviteter;

⁽¹⁾ EFT nr. C 247 af 21. 9. 1988, s. 3, og

EFT nr. C 195 af 3. 8. 1990, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. C 75 af 20. 3. 1991, s. 12.

⁽³⁾ EFT nr. C 31 af 6. 2. 1991, s. 25.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 328 af 7. 12. 1987, s. 1.

på medlemsstaternes europæiske område forringes naturtyperne til stadihed, og et stigende antal vilde arter er alvorligt truede; efter som de truede levesteder og arter er en del af Fællesskabets naturarv, og da truslerne mod dem i mange tilfælde er af grænseoverskridende karakter, er det nødvendigt at iværksætte foranstaltninger på fællesskabsplan med henblik på at bevare dem;

i betragtning af truslerne mod visse naturtyper og visse arter er det nødvendigt, at disse defineres som prioriterede, for at foranstaltninger med henblik på bevaringen af dem kan iværksættes særligt hurtigt;

for at sikre genopretning eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter af fællesskabsbetydning bør man udpege særlige bevaringsområder for at oprette et sammenhængende europæisk økologisk net i henhold til en fastlagt tidsplan;

samtlige udpegede områder, herunder dem, der er udtagt som særligt beskyttede områder eller i fremtiden vil blive det i medført af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle⁽⁵⁾, bør indgå som led i det sammenhængende europæiske økologiske net;

de foranstaltninger, der er nødvendige som følge af bevaringsmålsætningen, bør iværksættes i hvert af de udpegede områder;

medlemsstaterne foreskriver lokaliteter, der kan udpeges som særlige bevaringsområder, men der må dog fastsættes en procedure, således at en lokalitet i ganske særlige tilfælde kan

⁽⁵⁾ EFT nr. L 103 af 25. 4. 1979, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 91/244/EØF (EFT nr. L 115 af 8. 5. 1991, s. 41).

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

EUROPEAN UNION

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF

af 21. maj 1992
om bevaring af naturtyper samtidig med udvikling af landbruget og anden økonomisk virksomhed i landdistrikterne

(Acts whose publication is obligatory)

22.12.2000 EN Official Journal of the European Communities L 327/1

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (¹),

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet (²),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvælg (³), og

ud fra følgende betragtninger:

Bevaring, beskyttelse og forbedring af kvaliteten af miljøet, herunder bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, er et yderst vigtigt mål af almen interesse, som Fællesskabet forfølger, og som er anført i Traktatens artikel 130 R;

Fællesskabets handlingsprogram på miljøområdet (1987-1992) (⁴) indeholder bestemmelser om bevaring af naturen og naturressourcerne;

da hovedformålet med dette direktiv er at fremme opretholdelsen af den biologiske diversitet under hensyntagen til økonomiske, sociale, kulturelle og regionale behov, bidrager det til en bæredygtig udvikling, hvilket er det overordnede mål; for at opretholde denne biologiske diversitet er det i visse tilfælde nødvendigt at opretholde eller endog at fremme udfoldelsen af menneskelige aktiviteter;

(¹) EFT nr. C 247 af 21. 9. 1988, s. 3, og EFT nr. C 195 af 3. 8. 1990, s. 1.

(²) EFT nr. C 75 af 20. 3. 1991, s. 12.

(³) EFT nr. C 31 af 6. 2. 1991, s. 25.

(⁴) EFT nr. C 328 af 7. 12. 1987, s. 1.

DIREKTIVE 2000/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 23 October 2000
establishing a framework for Community action in the field of water policy

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 175(l) thereof,

Having regard to the proposal from the Commission (¹),

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee (²),

Having regard to the opinion of the Committee of the Regions (³),

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty (⁴), and in the light of the joint text approved by the Conciliation Committee on 18 July 2000,

Whereas:

(1) Water is not a commercial product like any other but, rather, a heritage which must be protected, defended and treated as such.

(2) The conclusions of the Community Water Policy Ministerial Seminar in Frankfurt in 1988 highlighted the need for Community legislation covering ecological aspects. The Council in its resolution of 28 June 1988 (⁵)

(3) The declaration of the Ministerial Seminar on groundwater held at The Hague in 1991 recognised the need for action to avoid long-term deterioration of freshwater quality and quantity and called for a programme of actions to be implemented by the year 2000 aiming at sustainable management and protection of freshwater resources. In its resolutions of 25 February 1992 (⁶), and 20 February 1995 (⁷), the Council requested an action programme for groundwater and a revision of Council Directive 80/68/EEC of 17 December 1979 on the protection of groundwater against pollution caused by certain dangerous substances (⁸), as part of an overall policy on freshwater protection.

(4) Waters in the Community are under increasing pressure from the continuous growth in demand for sufficient quantities of good quality water for all purposes. On 10 November 1995, the European Environment Agency in its report 'Environment in the European Union - 1995' presented an updated state of the environment report, confirming the need for action to protect Community waters in qualitative as well as in quantitative terms.

(5) On 18 December 1995, the Council adopted conclusions requiring, inter alia, the drawing up of a new framework Directive establishing the basic principles of sustainable water policy in the European Union and inviting the Commission to come forward with a proposal.

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

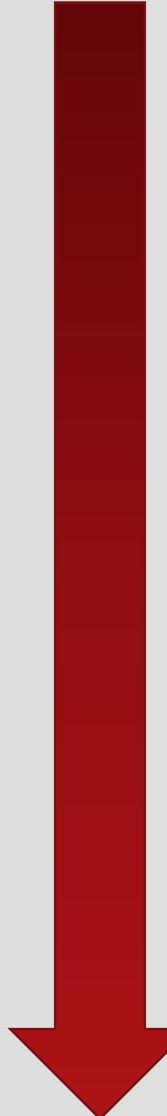
1992: Naturbeskyttelseslov

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

?

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF

af 21. maj 1992
om bevaring af naturtyper samtidig med udarbejdelse af en ramme for forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

22.12.2000 EN Official Journal of the European Communities L 327/1

L 143/56 DA Den Europæiske Unions Tidende 30.4.2004

EUOPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2004/35/EU

af 21. april 2004

om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

EUOPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (2),

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 (3), på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 10. marts 2004, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Fællesskabet rummer mange forurenede arealer, hvilket indebærer betydelige sundhedsrisici, og desuden er der tab af biodiversitet markant accelereret i de seneste årtier. Gribes der ikke ind, vil det i fremtiden kunne resultere i yderligere jordforurening og tab af biodiversitet. Forebyggelse og afhjælpning af miljøskader i videst mulig udstrækning bidrager til at opfylde Fællesskabets miljopolitiske mål og principper som fastsat i traktaten. Lokale forhold bør tages i betragtning, når der træffes beslutning om, hvordan miljøskader kan afhjælpes.

(2) Forebyggelse og afhjælpning af miljøskader bør ske ud fra principippet om, at forureneneren betaler, som fastsat i traktaten, og i overensstemmelse med principippet om

kan minimeres risikoen for miljøskader og dermed risikoen for økonomisk ansvar, bør det grundlæggende princip i dette direktiv derfor være, at en operatør, hvis aktiviteter har forvoldt miljøskade eller fremkaldt overhængende fare for sådan skade, vil blive holdt økonomisk ansvarlig herfor.

(3) Målet for dette direktiv, nemlig at skabe en felles ramme for forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, der er forbundet med rimelige omkostninger for samfundet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan på grund af direktivets omfang og dets virkninger for så vidt angår andre fællesskabsrettsakter — nemlig Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (4), Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (5) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EU af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (6). Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(4) Miljøskade omfatter også skade forårsaget af luftbårne elementer, for så vidt de forårsager skader på vand, jord eller beskyttede arter eller naturtyper.

(5) De begreber, der er nødvendige til korrekt fortolkning og anvendelse af den ordning, der fastlægges i dette direktiv, bør defineres, især med hensyn til miljøskade. For begreber, der stammer fra anden relevant fællesskabslovgivning, bør definitionen være den samme, så

I
(Acts whose publication is obligatory)

JEC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 23 October 2000
Framework for Community action in the field of water policy

COUNCIL OF THE
Commission (1),
economic and Social
Committee of the
laid down in Article
of the joint text
on 18 July 2000,
like any other but,
protected, defended
unity Water Policy
1988 highlighted the
covering ecological
and social aspects (5)

(3) The declaration of the Ministerial Seminar on groundwater held at The Hague in 1991 recognised the need for action to avoid long-term deterioration of freshwater quality and quantity and called for a programme of actions to be implemented by the year 2000 aiming at sustainable management and protection of freshwater resources. In its resolutions of 25 February 1992 (6), and 20 February 1995 (7), the Council requested an action programme for groundwater and a revision of Council Directive 80/68/EEC of 17 December 1979 on the protection of groundwater against pollution caused by certain dangerous substances (8), as part of an overall policy on freshwater protection.

(4) Waters in the Community are under increasing pressure from the continuous growth in demand for sufficient quantities of good quality water for all purposes. On 10 November 1995, the European Environment Agency in its report Environment in the European Union – 1995 presented an updated state of the environment report, confirming the need for action to protect Community waters in qualitative as well as in quantitative terms.

(5) On 18 December 1995, the Council adopted conclusions requiring, inter alia, the drawing up of a new framework Directive establishing the basic principles of sustainable water policy in the European Union and inviting the Commission to come forward with a proposal.

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF

af 21. maj 19

om bevaring af naturtyper sam

22.12.2000

EN

Official Journal of the European Communities

L 327/1

L 143/56

DA

Den Europæiske Unions Tidende

30.4.2004

I

(Acts whose publication is obligatory)

EUOPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2004/35/EØF

af 21. april 2004

om miljøansvar for så vidt angår forebygge

EUOPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (2),

efter hørning af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 (3), på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 10. marts 2004, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabet rummer mange forurenede arealer, hvilket indebærer betydelige sundhedsrisici, og desuden er tab af biodiversitet markant accelereret i de seneste årtier. Græbes der ikke ind, vil det i fremtiden kunne resultere i yderlige jordforurening og tab af biodiversitet. Forebyggelse og afhjælpning af miljøskader ividst mulig udstrækning bidrager til at opfyld Fællesskabets miljøpolitiske mål og principper som fastsat i traktaten. Lokale forhold bør tages i betragtning, når der træffes beslutning om, hvordan miljøskader kan afhjælpes.

- (2) Forebyggelse og afhjælpning af miljøskader bør ske ud fra principippet om, at forureneren betaler, som fastsat i traktaten, og i overensstemmelse med principippet om

25.6.2008

DA

Den Europæiske Unions Tidende

L 164/19

DIREKTIVER

EUOPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2008/56/EØF

af 17. juni 2008

om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljopolitiske foranstaltninger (havstrategirammmed direktivet)
(EØS-relevant tekst)

EUOPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (1),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget (2),

efter proceduren i traktatens artikel 251 (3), og

ud fra følgende betragtninger:

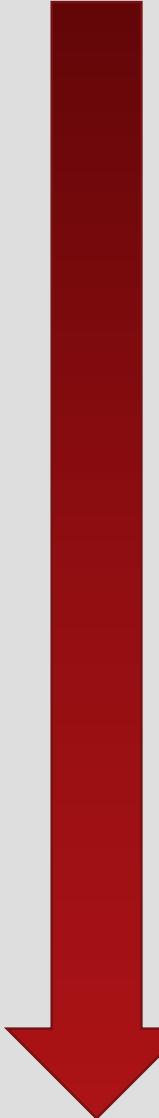
- (1) Havområder, der hører under EU-medlemsstaternes overhøjde eller jurisdiktion, omfatter havområder i Middelhavet, Østersøen, Sortehavet og det nordøstlige Atlanterhav, herunder havområderne omkring Azorene, Madeira og De Kanariske Øer.

- (3) Havmiljøet er en verdifuld ør, der som sådan må beskyttes, bevares og, hvor det er muligt, genoprettes med det endemål at opretholde biodiversiteten og tilvejebringe mangfoldige og dynamiske oceaner og have, der er rene, sunde og produktive. I den forbindelse bør dette direktiv bl.a. fremme integrationen af miljøhensyn i samtlige relevante politikområder og udgøre den miljøpolitiske søjle i EU's fremtidige havpolitik.

- (4) I tråd med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EØF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram (4) er der blevet opstillet en tematiske strategi til beskyttelse og bevaring af havmiljøet, idet det generelle mål er at fremme en bæredygtig udnyttelse af havet og bevare de marine økosystemer.

- (5) Udviklingen og gennemførelsen af den tematiske strategi bør sigte mod at bevare de marine økosystemer. Denne tilgang bør omfatte beskyttede områder og bør omfatte alle menneskelige aktiviteter, som påvirker havmiljøet.

- (6) Etableringen af beskyttede havområder, herunder områder, der allerede er eller skal udpeges i henhold til

1917: Naturfredningsloven

1982: Vandløbsloven

1989: Skovloven

1992: Naturbeskyttelsesloven

1992: Habitatdirektivet

2000: Vandrammedirektivet

2004: Miljøansvarsdirektivet

2008: Havstrategidirektivet

Suppleret af:

- Jagt- og vildtforvaltningsloven
- Okkerloven
- Vandforsyningssloven
- Husdyrgodkendelsesloven
- Kemikalieloven
- Miljøbeskyttelsesloven
- Råstofloven
- Planloven
- Landdistriktsfondsloven

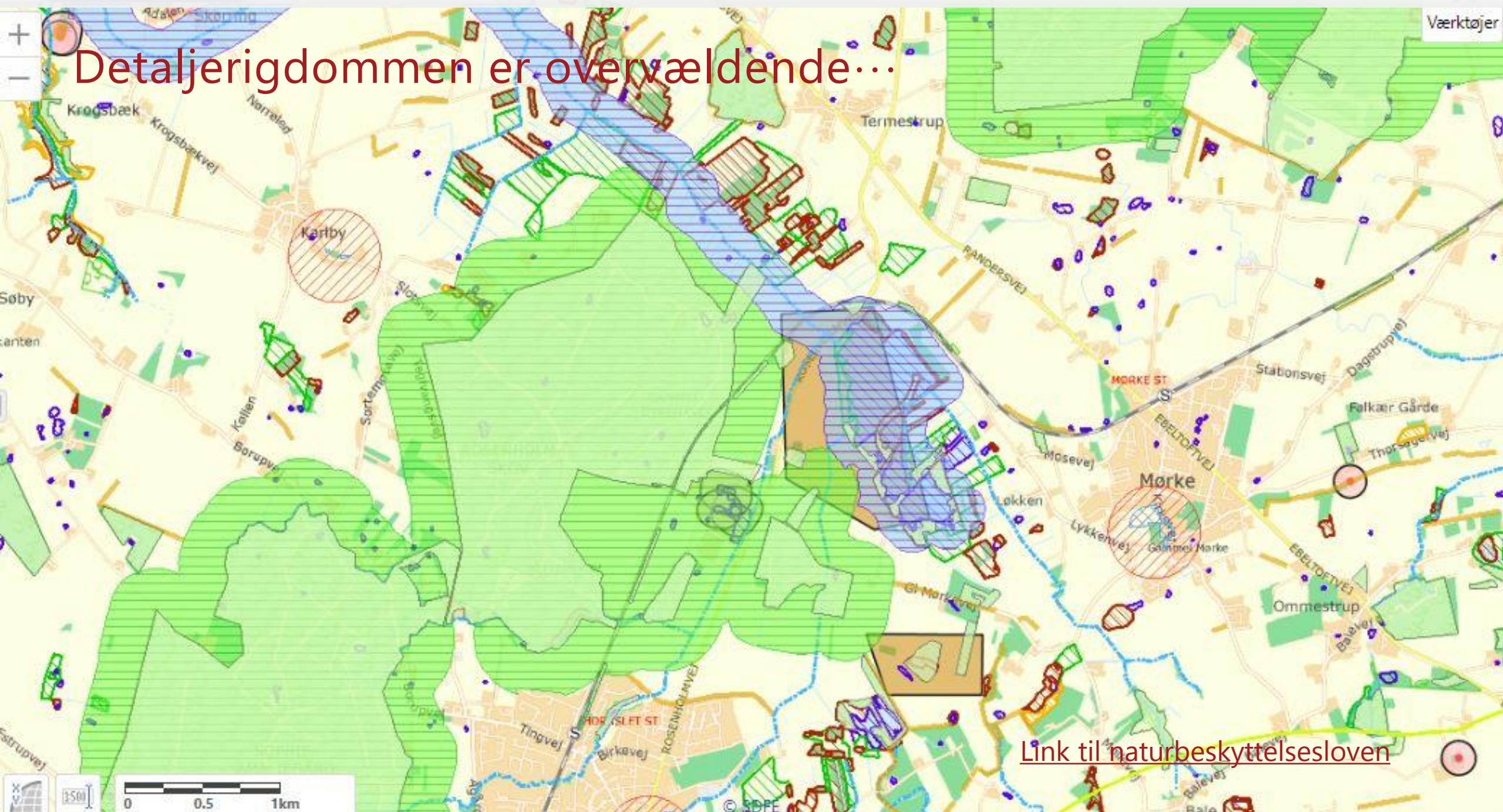
+ en masse andre småting...

?

[Link til arealinformation](#)

Detaljerigdommen er overvældende...

[Link til naturbeskyttelsesloven](#)

Hvilke behov oplever dem, jeg snakker med?

- Behov for beføjelser til at forvalte natur, pleje natur, gennemføre projekter og ændre den bestående degradering og fragmentering af naturen. Behov for at finde lokalt tilpassede løsninger.
- Behov for urørt natur. Urørt natur, der får lov til at ligge længe. Et forbud mod ALT. Store områder.
- Behov for en mere aktiv udnyttelse af ejerskab. Måske også flere ejerformer.
- Behov for en forenkling.

Kommentarer og
spørgsmål?

ENVIEIVSIS
ATAE 1537

Turistforening, har Regeringen modtaget Henvendelse om Lovgivningsmagtens Bi-stand til Gennemførelsen af de nævnte Formaal, dels ved at skabe Grundlag for at paalægge Fredning mod Ejerens Vilje, dels ogsaa ved at give Hjemmel for det offentliges Støtte i økonomisk Henseende. Om end Ministeriet maa formene, at de paagældende Opgaver ofte bør løses ved privat Ordning, maa det dog erkendes, at der kan staa saa væsentlige Interesser paa Spil for hele Landet, at der er Grund til en tvangsmæssig Indgriben fra det offentliges Side, eventuelt tillige pekuniær Hjælp til Ordningens Gennemførelse, ligesom der paa et enkelt Punkt, nemlig

Spørgsmaalet om Befolkningens Adgang til den frie Strand, se Forslagets § 14, er Trang til en Lovbestemmelse for at undgaa Tvivl, og man har derfor optaget Spørgsmaalet til nærmere Overvejelse. Som Resultat heraf forelægges nærværende Lovforslag, der tilsigter at skaffe Hjemmel til i Befolkningens Interesse at frede eller sikre Adgangen til Landska-ber, Bygninger, Mindesmærker etc., uden dog paa den anden Side at gaa den pri-
vate Ejers Interesser for nær.

Det
hver Fr
Supplean
rens Fra
Hvis en
tionstid,
flytter bo
sen eller
nævnes
rende De
Til I
anter bø
der har
til de a
man har
stitutione
— altsaa
Forskønn
Fredning
gamle By
dre for E
Foreninge
Emner i
for hensig
tvungent
en Foruds
villige til